● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ●

Mladina ŠCTP je razstavila tiskane izvode svojega glasila MI MLADI (Foto: TOM)

Razstava šolskih glasil

18. in 19. maja je aktiv mladih novinarjev razstavil v dvorani glasbene šole glasila vseh sedmih osnovnih in dveh srednjih šol naše občine. Razstavljena glasila so bila vredna ogleda, saj smo imeli priložnosti videti izvode, izbrane tako, da je bilo moč zasledovati razvoj posameznega glasila. Z veseljem ugotavljamo, da vse šole v naši občini izdajajo svoja glasila, torej po vseh šolah delujejo tudi literarno-novinarski krožki. Učenci OŠ Vide Pregarc ter Ketteja in Murna izdajajo svoja glasila že dvajset let. To je že kar dolga doba. Tudi Gejziri na VI. gimnaziji ne izhajajo dosti manj časa. Posebno razveseljivo pa je, da je OŠ Karla Destovnika-Kajuha takoj prvo leto svojega delovanja začela z literarno dejavnostjo in izdala prve številke glasila Mostovi.

Ob odprtju razstave je navzoče pozdravila tovarišica Bajičeva, o šolskih glasilih pa je spregovorila podpisana. Kulturni program so pripravili učenci glasbene šole, ki so z glasbenimi vložki popestrili recital — z vsake šole so namreč učenci izbrali literarni prispevek, kar vse je nato tovarišica Bizjakova strnila v celoto.

Bili pa smo kar malce razočarani, saj smo na prireditvi pogrešali domala vse mentorje literarno-novinarskih krožkov in samoupravna ter upravna vodstva šol. Navsezadnje je bila to tudi njihova razstava!?

Jadek

PRVIČ V ŠIŠKI

Nedavno ustanovljena likovna sekcija KUD Vide Pregarc je v prvi polovici junija že pripravila prvo razstavo likovnih del svojih članov. Vodja sekcije Matjaž Rolih je zbral dela desetih likovnikov — članov sekcije. Na otvoritveni prireditvi je nastopil solist mešanega pevskega zbora KUD Vide Pregarc Janko Bešter, na harmoniki ga je spremljal Srečko Piškur.

Ker so bili razstavni termini v Jelovškovi galeriji že razdeljeni, preden je bila nova sekcija ustanovljena, so njeni člani to pot razstavljali v domu za starejše občane v Šiški. Prihodnjo sezono pa pričakujejo, da bodo vključeni v programe domačega razstavnega prostora, za katerega se zanimajo tudi člani sekcije fotografov KUD Vide Pregarc.

AM

KAM PO MATURI

Konec vsakega šolskega leta na srednjih šolah se prejšnjim pridruži nov rod maturantov, pred katerimi so najdaljše počitnice, pa tudi skrbi glede nadaljnje in vsekakor izredno pomembne življenjske odločitve. Bo na univerzi dovolj prostora? Bo sprejemni izpit zadovoljivo opravljen? Bo srednješolska podlaga res takšna, da bo zadostila zahtevam novega načina šolanja in dela? Pa kaj bi to! Pustimo razmišljanja za čas po maturantskih izletih in po krepko zasluženem počitku ter prisluhnimo štirim maturantom naše gimnazije.

MARJETA HAFNER: Za gimnazijo sem se odločila, ker sem tako za štiri leta preložila razmišljanje o bodočem poklicu, pa tudi v osnovni šoli so mi svetovali, da bo to zame najbolje. Sedaj vem, da se bom vpisala na fakulteto za politične vede, sociologijo in novinarstvo. Prvi letnik je še splošen, v drugem pa se bom usmerila na politologijo.

— To je družboslovna smer. Si dovolj pripravljena na to?

Ni mi všeč, da da gimnazija premalo usmeritev, saj imamo pri nas intenzivno smer le jezike. Želela bi tudi v gimnaziji tako, da bi si ob splošni izobrazbi vsakdo pridobil nekaj več znanja tudi s področja, ki ga še zlasti zanima. Tako pa zame skoraj ni bilo nobene bistvenejše razlike med osnovno šolo in gimnazijo.

BORUT JARC: Po končani osnovni šoli sem imel na izbiro več poklicev. Nisem se mogel odločiti. Moj oče je končal tehniško šolo in mi je večkrat omenil, da mu je žal, ker ni obiskoval gimnazije. To je vplivalo na mojo odločitev. Pa tudi sošolci. Težko se je štirinajstletniku opredeliti za življenjsko pot. Pravočasnega informiranja na osnovni šoli ni bilo dovolj. Najbrž ni zadosti nekaj mesecev pred koncem pouka na hitro posvetiti nekaj več pozornosti izbiri poklica, kajti takrat je velika večina že odločena in le redkokdo se premisli. Zase sedaj že dve leti vem, da se bom vpisal na elektrofakulteto. Če pa mi spodleti, bom gradbeni inženir.

— Zapuščaš OŠ, sošolce, s katerimi si preživel štiri leta. Še maturantski izlet, nato pa vsak na svoj konec. Ti je kdaj žal?

Ne. Naš razred ni bil homogen. Bili smo tako različnih značajev, da nekako nismo šli skupaj. Glede maturantskega izleta se dogovarjamo že od septembra, pa še danes ni jasno, če bomo sploh kam šli.

MATJAŽ LIBERŠAR: Vedno me je veselila matematika, gimnazija pa da največ osnove. Ves čas sem sodeloval na različnih tekmovanjih in skoraj vedno sem bil v zlati sredini. Če bi mi bila matematika tak konjiček, kot mi je npr. telovadba in bi se z njo več ukvarjal tudi v prostem času, bi verjetno dosegel boljše rezultate. Sicer pa sem telovadni trener pri TVD Partizan in če mi na matematiki spodleti, se bom vpisal na visoko šolo za telesno kulturo.

SABINA REBERŠEK: Po končani osnovni šoli sem se odločila, da bom študirala jezike in odločila sem se za gimnazijo. Mama mi je takrat svetovala, naj se raje vpišem na srednjo ekonomsko šolo, vendar sem vztrajala pri svojem. Po štirih letih lahko ugotovim, da sem ravnala prav. Vendar je zanimivo, da sem se sedaj odločila za študij ekonomije. To pa bom rešila tako, da bo volk sit in koza cela. Študirala bom zunanjo trgovino, kjer bo prišlo do izraza tudi znanje tujih jezikov. Mislim, da sem dobila dokaj dobro osnovo za nadaljnji študij. Sicer pa je to odvisno od vsakega posameznika. Gimnazija je namreč znana kot šola, kjer se da imenitno špekulirati.

— Najbrž bi bilo zanimivo pogovarjati se z vsemi štirimi našimi sogovorniki čez šest ali deset let in videti, v koliki meri so se njihove današnje želje uresničile. Želimo, da bi se jim!

ig

Široka cesta v prihodnost (Foto: Aleš Strajnar)

Srečanje v knjižnici Jožeta Mazovca v Polju

V mesecu mladosti smo se zbrali v knjižnici Jožeta Mazovca v Polju. Mateja, Andrej, Leon in Borut so prinesli harmoniko in kljunaste flavte ter nam odlično zaigrali niz veselih pesmi. Nato smo se dolgo in zanimivo pogovarjali s pesmico Sašo Vegri: Ni kar tako, da sedi prava pesnica poleg tebe in ti zna odgovoriti čisto na vsa vprašanja. Ne samo na tista resnejša, kako se pesmi pišejo in koliko časa, tudi to ve, kako se naredi sladoled. In na prste zna tudi žvižgati, res, saj je pokazala!

Med nami so bili tudi tisti, ki so prebrali že veliko knjig iz knjižnice. Za priznanje in spodbudo, da bi jim bile knjige še naprej dobre prijateljice, ki jih je knjižnica nagradila s knjižnimi nagradami. Majsko srečanje je bilo za nas lepo doživetje in želimo, si da bi se v knjižnici še večkrat zbrali.

TANJA POGAČAR

● IN MEMORIAM

V zadnje slovo Jožetu Kačarju-Kantorju

Kratka in težka bolezen je neusmiljeno pretrgala nit življenja nepozabnega našega tovariša in prijatelja Jožeta Kačarja-Kantorja. Za vse nas je bila to osupljiva vest, trenutek boleče resnice, ki je zbrisala z naših obrazov nasmeh in vedrino, kar oboje nam je Jože nemalokrat tako nevsiljivo razdajal s svojim optimizmom in prepričanjem.

Jože Kačar se je dolga leta trdovratno upiral bolezni, vse do 81. leta starosti.

Politična in kulturna dejavnost je bila prepričljivo zasidrana v njem že od malih let sem. Kot avstroogrski vojak je bil poslan na italijansko in rusko fronto. Stik z ruskimi vojaki ga je idejno prepričal, kaj je kapitalizem in kaj pomeni delavski razred. Začel se je ukvarjati z Marxovo in Leninovo literaturo. Te ideje je nato vnašal med delavce v Kmečki tovarni in Kolinski tovarni.

Izbran je bil za predsednika sindikata. Toda takratnemu režimu Kačar ni bil všeč in že je bil zapisan kot politično nevaren človek. Zato je bil ob vsaki volilni in sindikalni akciji aretiran in večkrat priprt, pa zaradi pomanjkanja dokazov zopet izpuščen. Ker pa je bil vesten in dober delavec, so mu bila vrata v Kolinsko tovarno vedno odprta, dokler oblast ni takratnemu ravnatelju prepovedala Kačarja sprejeti v službo. Bil je dolgo časa brez dela. Oblast pa ga je pod pretvezo orožnih vaj internirala v Ivanjici, nato pa kmalu mobilizirala v staro jugoslovansko vojsko, kjer je ostal do kapitulacije Jugoslavije. Ob vrnitvi domov se je takoj vključil v OF v Zalogu ter s svojimi kulturnimi in političnimi sodelavci začel aktivno delovati v raznih odborih OF. Sprejemal je razne funkcije in odgovornosti pri organiziranju in pridobivanju somišljenikov OF vse do maja 1942. ko je odšel v partizane. Tam je dobil stik z IO OF Slovenije, od katerega je dobival nove politične ilegalne naloge pri organiziranju OF v okrožjih Novo mesto in Trebnje. Bil je zelo uspešen in vsi aktivisti tega okrožja ga dobro poznajo pod imenom Kantor kot aktivista in dobrega tovariša. Leta 1943 je bil delegat Kočevskega zbora in izvoljen v plenum OF Slovenije.

Jože Kačar pa ni bil poznan samo kot politični delavec. Bil je kulturno razgledan in je znal tudi v kulturo vnašati svojo idejno pripadnost delavskemu razredu. Bil je soustanovitelj in prvi predsednik gasilskega društva Zalog. V prvo kulturno društvo v Zalogu, leta 1921 ustanovljeno Čitalnico, je bilo vključenih veliko delavcev, intelektualcev, železničarjev in kmečkih fantov. Delovali so v tamburaškem in pevskem zboru, pri igrah in v knjižnici. Kmalu pa je v Čitalnici prišlo do politične razmejitve med delavci in intelektualci. Skupaj z Jožetom Mazovcem in drugimi so se delavci odcepili in ustanovili delavsko kulturno društvo Svoboda. V njej se je zbirala vsa napredna delavska in kmečka mladina ter železniški proletariat.

Svoboda v Zalogu je po zaslugi Jožeta Kačarja in Mazovca zavzela tak obseg, da je bila zgled drugim daleč naokoli. V Svobodo Zalog so prihajali najvišji napredni kulturni, politični in partijski voditelji in s svojim vzgojnim vplivom vnašali smernice Marxa in Engelsa. Tako je postal Zalog močna postojanka delavskega gibanja.

To pa takratnemu buržoaznemu režimu ni bilo všeč in imenovala ga je rdeči Zalog. Svobodo je oblast prepovedala in nekaj članov zaprla. Kmalu pa je bila organizirana Vzajemnost, ki je nadaljevala povezanost delavcev pri kulturnem in političnem delu.

Ob kapitulaciji stare Jugoslavije in ob nastajanju OF v Zalogu ni bilo težko mobilizirati vse napredne sile za boj proti okupatorju.

Po osvoboditvi ga zopet srečamo na raznih vodilnih položajih in funkcijah — kot prvega predsednika, sekretarja OF in komiteja občine Polje, potem na mestnem odboru Ljubljane, leta 1950 zopet kot predsednika občine Polje, pa podpredsednika občine Moste-Polje itd.

Že leta 1952 se je zaradi bolezni upokojil, toda kljub bolezni ni prenehal s svojo aktivnostjo na terenu.

Z vso vnemo se je zavzemal in aktivno sodeloval pri organiziranju kmetijske zadruge v Zalogu. Dajal je spodbudne smernice kmetom pri utrjevanju naprednega kmetijstva.

Zelo živo je deloval v kulturnem življenju. Ni zamudil niti ene prireditve po vojni oživljene Svobode. Delavsko društvo Svoboda, je poudarjal Jože, mora nadaljevati tradicije tiste Svobode, ki so jo ustvarjali in imeli predvojni napredni delavci.

Na vseh ravneh pa je poudarjal delo z mladino, ki naj se vzgaja v revolucionarnem duhu, posnema svoje prednike, ki so se bojevali tudi za ceno svojih življenj za boljše, svobodno in ustvarjalno življenje. To svobodo mladina ima. Zato mora čuvati tradicije in se pripravljati na prevzem dolžnosti ter z vsemi sredstvi braniti pridobitve revolucije in NOB.

Aktivno je sodeloval v vseh političnih organizacijah, od ZK, SZDL, ZB, ZVVI idr. Povsod je bil zaželen in prisrčno sprejet.

Tak je bil Jože Kačar — predvojni revolucionar, borec za delavske pravice. Naša družbenopolitična skupnost ga je za njegovo požrtvovalno delo odlikovala — poleg partizanske spomenice 1941 še z mnogimi vojnimi in državnimi odlikovanji za hrabrost in zasluge za narod.

Pogrešali bomo njegove preudarne, z življenjskimi izkušnjami prežete razprave, toplino in nasvet pri vsakdanjih srečanjih s tovariši. Nemalokrat se nam bodo ob našem delovanju utrnile misli na življenje revolucionarja, ki nas je na vsakem koraku z borbenim duhom, zanosom, vedrino in nesebičnim tovarištvom spodbujal k nadaljnjemu napredku.

R. K.

ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO ● ZDRAVSTVO

Zdravstveni delavec — javni delavec

Vsak član kolektiva zdravstvenega doma Ljubljana je predstavnik osnovnega zdravstvenega varstva

Vsi delavci, ki združujemo svoje delo v našem zdravstvenem domu, smo nosilci strokovnih in družbenin nalog. Neposredno smo povezani z ljudmi in s prebivalstvom v okolju, kjer delamo, in tako nenehno vključeni v tokove našega družbenega življenja.

Prav zato dobro poznamo skrbi, težave in potrebe ljudstva, s katerim živimo in mu varujemo zdravje. Človeške vezi prijateljstva in zaupanja nas združujejo z bolnimi. »TO SO NAŠI ZDRAVSTVENI DELAVCI!« jim pravijo občani.

Tako je vsak dan vedno znova potrjen poseben družbeni pomen, ki ga ima zdravstveni delavec kot JAVNI delavec v svojem okolju.

Skupne naloge osnovnega zdravstvenega varstva, ki so nam zaupane kot kolektivu, da jih izvajamo na celotnem območju našega zdravstvenega doma, lahko uspešno in učinkovito rešujemo le tako, da jih izvajamo neposredno na tistih občinskih območjih, kjer delamo.

Veliki družbeni napori, pa tudi organizacijske spremembe v okviru zdravstvenega doma terjajo vključitev vseh članov številnega kolektiva v iskanje najboljših rešitev. Zbliževati moramo stališča do mnogih reči, ki nas obkrožajo. Iskati moramo zadovoljive odgovore na strokovna, organizacijska in hkrati tudi na stanovska vprašanja današnjega časa. Vsak od nas ima torej polno možnost, da na svojem delovnem mestu, v občini, v krajevni skupnosti prispeva svoj delež pri gradnji in povezovanju mreže osnovnega zdravstvenega varstva prebivalstva in tako vpliva na oblikovanje zdravstvene kulture pri nas.

Povezujemo se, da bi bilo močnejši, uspešnejši, učinkovitejši. Istočasno pa so naše temeljne organizacije s svojimi enotami postale žarišče osnovnega zdravstvenega varstva.

V njih živijo in delajo člani našega kolektiva — naši sodelavci. Zato je prav od njih, od nas vseh odvisno, kako bodo ta žarišča vplivala na razvoj osnovnega zdravstva na zaupanih nam občinskih območjih.

Medsebojno sodelovanje in tovariški odnosi ob reševanju skupnih nalog so bili vedno močna opora pri našem zahtevnem delu.

Ni pretirana misel, da je vsak član našega kolektiva, našega velikega tima — sodelavec in soustvarjalec. Združeni s svojim delom uresničujemo napredne misli današnjega in jutrišnjega dne. Zato spada naša stroka med dejavnosti posebnega družbenega pomena. Zato smo družbeni delavci, ker varujemo zdravje našega naroda.

Definicija zdravja v ustanovni listini Svetovne zdravstvene organizacije pravi: ZDRAVJE JE POPOLNO TELESNO IN DUŠEVNO RAVNOVESJE TER SOCIALNO DOBRO POČUTJE IN NE SAMO ODSOTNOST BOLEZNI ALI HIBE.

Socialno dobro počutje pogojujejo tudi možnosti za zdravstveno varstvo, pri čemer pojmujemo vse materialne in strokovne možnosti.

Prav gotovo vsa naša skupnost, vsak od nas izvajalcev, pa tudi ljudje, ki so potrebni našega varstva, čutimo, da so možnosti omejene, da jih potrebe, želje in zahteve presegajo. To zadevna informiranost in prosvetljenost prebivalstva z vsemi kulturnimi, civilizacijskimi in osebnostnimi prvinami posameznikov, družin, kolektivov delavcev, krajevnih in občinskih skupnosti pa je kljub težavam vedno pomagala k napredku.

Dobro poznavanje družbenih tokov je zato nujno potrebno, če želimo uspešno reševati strokovne naloge. Področje našega dela obravnava socialno-medicinsko zelo zahtevna vprašanja. Vključeni smo v komunalni sistem svojega območja. To pomeni, da smo kot člani našega kolektiva vedno tesneje povezani tudi z drugimi skupnostmi v veliko solidarnostno družino.

V okviru danih možnosti smo neposredno zadolženi za načrtovanje, izvajanje in nenehno spremljanje vsega, kar omogoča razvoj in izboljšanje zdravstvenega varstva prebivalstva po smernicah Svetovne zdravstvene organizacije.

Kljub težavam ostanejo nosilci osnovnega zdravstvenega varstva. Zaupano nam je najdragocenejše — zdravje naših otrok, mamic, družin, delavcev in upokojencev, šolarjev in študentov, kmetov in krajanov vseh starosti MI SMO NJIHOVI IN ONI SO NAŠI... Dr. ZORAN ARNEŽ